

Bruksela, 30 listopada 2021 r.
(OR. en)

14430/21

SPORT 83
EDUC 395
COMPET 868
ECO 137
EMPL 527
JEUN 145
SAN 710
SOC 702

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	13711/21
Dotyczy:	Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie kluczowych cech europejskiego modelu sportu

Delegacje otrzymują w załączniku rezolucję Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie kluczowych cech europejskiego modelu sportu, zatwierdzoną przez Radę (ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu) na jej posiedzeniu, które odbyło się w dniach 29–30 listopada 2021 r.

**Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie
w sprawie kluczowych cech europejskiego modelu sportu**

PRZYPOMINAJĄC, ŻE

1. Art. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) odnosi się do sportu jako dziedziny, w której działania na szczeblu UE powinny służyć wspieraniu, koordynowaniu i uzupełnianiu działań państw członkowskich.
2. Zgodnie z art. 165 ust. 1 TFUE „Unia przyczynia się do wspierania europejskich przedsięwzięć w zakresie sportu, uwzględniając jego szczególny charakter, jego struktury oparte na zasadzie dobrowolności oraz uwzględniając jego funkcję społeczną i edukacyjną”.
3. Zgodnie z art. 165 ust. 2 TFUE działanie Unii zmierza do „rozwoju europejskiego wymiaru sportu, przez popieranie uczciwości i dostępności we współzawodnictwie sportowym oraz współpracy między podmiotami odpowiedzialnymi za sport, jak również przez ochronę integralności fizycznej i psychicznej sportowców, w szczególności tych najmłodszych”.
4. W konkluzjach Rady w sprawie wpływu pandemii COVID-19 na sektor sportu i odbudowy tego sektora zachęca się państwa członkowskie by „propagowały solidarność między federacjami, klubami i organizacjami sportowymi oraz sportowcami z myślą o przyczynianiu się do zrównoważonej odbudowy sektora sportu i jego dalszego rozwoju oraz uznały europejski model sportu¹ za przykład systemu opartego na solidarności”.

¹ „Choć z uwagi na różnorodność europejskich struktur sportowych nie ma wspólnej definicji europejskiego modelu sportu, pewne podstawowe cechy tego modelu sprawiają, że jest on rozpoznawalny. Cechami tymi są m.in. struktura piramidalna, otwarty system awansu i deklasacji, podejście zakładające powszechność i solidarność, rola w tożsamości narodowej, struktury oparte na dobrowolności oraz funkcja społeczna i edukacyjna.”

5. Plan prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu na lata 2021–2024 odnosi się do europejskiego modelu sportu jako jednego z kluczowych tematów w ramach obszaru priorytetowego „Ochrona uczciwości i wartości w sporcie”.
6. W zmienionej Europejskiej Karcie Sportu, przyjętej w dniu 13 października 2021 r. przez Radę Europy, „podkreślono wspólne cechy ram europejskiego sportu i jego organizacji, rozumianych przez ruch sportowy jako europejski model sportu”.

UZNAJĄC, ŻE

7. Organizacja sportu w Europie opiera się na podstawowym prawie do wolności zrzeszania się. Opiera się również na wartościach, takich jak solidarność między różnymi poziomami w sporcie, w szczególności między sportem zawodowym a sportem masowym, sprawiedliwość, uczciwość, otwartość, równouprawnienie płci i dobre zarządzanie.
8. W Europie kluczowe cechy większości opartych na wartościach sportów zorganizowanych to organizacja sportu oparta na autonomicznych, demokratycznych i terytorialnych podstawach i charakteryzująca się strukturą piramidalną, na którą składają się wszystkie szczeble sportu, począwszy od sportu masowego po sport zawodowy, obejmująca zarówno rozgrywki klubowe, jak i krajowe, w tym mechanizmy zapewniające solidarność finansową, sprawiedliwość i otwartość rozgrywek, takie jak zasada awansu i deklasacji.
9. W Europie oparty na wartościach sport zorganizowany jest zazwyczaj ustrukturyzowany na szczeblu krajowym, zasadniczo zgodnie z zasadą jednej federacji na jedną dyscyplinę sportową, co pozwala na kompleksowe podejście do przepisów, uregulowań i norm, a także na przestrzeganie kalendarzy rozgrywek i kwalifikacji do nich. Organizacje te są zaangażowane na rzecz solidarności finansowej między sportem zawodowym a sportem masowym, jak również najwyższych poziomów dobrego sprawowania władzy, praw podstawowych i praw człowieka, zdrowia psychicznego i fizycznego oraz bezpieczeństwa sportowców, zapobiegania wszelkim formom dyskryminacji oraz propagowania uczciwości w sporcie.

10. Sport sam w sobie jest również ważnym sektorem gospodarki w Europie, przyczyniając się do wzrostu gospodarczego, rozwoju i możliwości zatrudnienia², dzięki nowym zainteresowanym stronom i podejściom w sporcie, m.in. branży sportowej, sponsorom, mediom, dużym imprezom, nowym rodzajom sportów, roli sportowców itp. Te nowe zainteresowane strony i podejścia należy również uwzględnić w dalszym rozwoju sportu w Europie.

PODKREŚLAJĄC, ŻE

11. Federacje sportowe powinny odgrywać centralną rolę w nadzorowaniu organizacji i funkcjonowania swoich dyscyplin sportowych oraz godzić w demokratyczny, zrównoważony i spójny sposób interesy sportowców, klubów i lig, kibiców i innych zainteresowanych stron oraz innych organizacji sportowych, tak aby wszyscy przyczyniali się do zdrowego rozwoju sportu.
12. Mechanizmy ochrony praw i obowiązków sportowców, takie jak niedyskryminacja, dostęp do informacji, reprezentacja w organizacjach sportowych, prywatność i rzetelny proces, oraz korzystanie z tych mechanizmów przez sportowców mają zasadnicze znaczenie dla przestrzegania zasad dobrego sprawowania władzy w opartym na wartościach sporcie zorganizowanym, w którym głos sportowców ma być wysłuchany i brany pod uwagę.
13. Solidarność finansowa jest jednym z kluczowych elementów opartego na wartościach sportu zorganizowanego. Może przyczynić się do stworzenia, utrzymania i wzmocnienia związku między sportem zawodowym a sportem masowym, współfinansowania rozgrywek mniej atrakcyjnych z komercyjnego punktu widzenia, a także szkolenia wolontariuszy, sportowców, trenerów, działaczy itp. Należy także propagować działania wspierające poszanowanie wartości w sporcie, takich jak prawa podstawowe i prawa człowieka, demokracja, solidarność, integracja społeczna, równouprawnienie płci, rozwój młodzieży, prawa dziecka i edukacja poprzez sport.

² Komisja Europejska, sprawozdanie z badań, *Study on the economic impact of sport through sport satellite accounts* [Badanie gospodarczych skutków sportu na podstawie rachunków satelitarnych sportu], kwiecień 2018 r.

14. Sport zorganizowany w Europie stoi w obliczu wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń, takich jak przypadki złego sprawowania władzy, korupcja, manipulacja rozgrywkami sportowymi, niestabilność finansowa, naruszenia praw człowieka, doping, rasizm, przemoc, różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn, rosnąca komercjalizacja i tendencja do kupowania zamiast szkolenia młodych sportowców. Wszystko to wymaga reakcji, w ścisłej współpracy z właściwymi organami i organizacjami, które powinny chronić wartości i uczciwość w sporcie, promować dobre sprawowanie władzy i zapewniać sportowi pozytywną przyszłość.
15. Dobre sprawowanie władzy w sporcie jest warunkiem wstępnym autonomii i samoregulacji organizacji i federacji sportowych, zgodnie z zasadami demokracji, przejrzystości, uczciwości, solidarności, równouprawnienia płci, otwartości, odpowiedzialności i odpowiedzialności społecznej. Ważne jest, by organizacje i federacje sportowe podtrzymywały i w miarę możliwości podnosiły swoje standardy dobrego sprawowania władzy, udzielając głosu sportowcom i kibicom.
16. Dla długoterminowego prawidłowego funkcjonowania sportu zasadnicze znaczenie ma utrzymanie i, w razie potrzeby, zwiększenie równowagi konkurencyjnej, aby zapobiec nienależnym korzyściom. Aby promować uczciwe, konkurencyjne i zrównoważone rozgrywki sportowe, należy rozważyć szeroki zakres środków dotyczących zarówno krótkoterminowych potrzeb, jak i długofalowych zmian.

BIORĄC POD UWAGĘ, ŻE

17. Rozgrywki z udziałem drużyn narodowych są w Europie integralną częścią sportu zorganizowanego.³ Odgrywają one zasadniczą rolę nie tylko w kontekście promowania tożsamości narodowej i inspirowania młodych sportowców do najlepszego wykorzystania ich potencjału w zakresie osiągania wyników sportowych, lecz również w kontekście promowania solidarności ze sportem masowym i przedstawiania wzorców do naśladowania dla młodszych pokoleń.
18. Wszelkiego rodzaju organizacje sportowe na wszystkich szczeblach powinny zobowiązać się do rozwijania kultury przejrzystości i ustanowienia opartych na zasadach dobrego zarządzania procedur zapewniających nienaganne zarządzanie zasobami finansowymi, rygorystyczne kontrole w celu zapobiegania konfliktom interesów i korupcji oraz ograniczone okresy sprawowania wybieralnych stanowisk.

³ Zob. na przykład Tsjalle van der Burg: *EU competition law, football and national markets* [Unijne prawo konkurencji, piłka nożna i rynki krajowe], artykuł naukowy z 30 grudnia 2020 r.

19. Coraz większa komercjalizacja sportu zawodowego sprawia, że sport staje się jeszcze bardziej nastawiony na zysk, w szczególności ze względu na wartość praw do transmisji. Mimo pomnażania środków finansowych dla większej liczby sportowców, rozwój komercyjnego wymiaru sportu rodzi pewne ryzyko z punktu widzenia wartości sportu.
20. W czasach, gdy unowocześnienie sportu stwarza nowe możliwości finansowe wynikające z jego potencjału gospodarczego, niezwykle ważne jest, by oparty na wartościach sport zorganizowany był uczciwy, by przestrzegano w nim zasad dobrego zarządzania, szanowano prawo krajowe, unijne i międzynarodowe oraz zapewniano równe warunki działania konieczne, by skutecznie wprowadzać w życie wartości solidarności między wszystkimi podmiotami.
21. Niektóre wartości i tradycje europejskiego sportu wywierają pozytywny wpływ na społeczeństwo i należy je promować, podkreślając jednocześnie różnorodność i złożoność europejskich struktur sportowych. W niniejszej rezolucji podkreśla się kluczowe cechy europejskiego modelu sportu, skupiając się głównie na opartym na wartościach sporcie zorganizowanym.

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY ZGODNIE Z ZASADĄ
POMOCNICZOŚCI I NA ODPOWIEDNICH SZCZEBŁACH

22. wspierały kluczowe cechy europejskiego modelu sportu, takie jak wolność zrzeszania się, struktura piramidalna, otwarty system awansu i deklasacji, podejście oddolne i solidarność, rola w tożsamości narodowej, budowanie wspólnoty i struktury oparte na zasadzie dobrowolności, a także jego funkcje społeczne, edukacyjne, kulturalne i zdrowotne, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa UE.

23. dalej pogłębiały i kontynuowały toczące się dyskusje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami w obszarze sportu na temat kluczowych cech europejskiego modelu sportu, uznając różnorodność podejść i rozwój sytuacji w różnych dziedzinach sportu, zgodnie z zasadami opartego na wartościach sportu zorganizowanego, na przykład poprzez usystematyzowany unijny dialog na temat sportu itp.
24. promowały wartości w sporcie i organizacje sportowe zarządzane zgodnie z zasadami demokracji, przejrzystości, uczciwości, solidarności, równouprawnienia płci, otwartości, rozliczalności, dostępności, odpowiedzialności społecznej oraz poszanowania praw podstawowych i praw człowieka.
25. uznawały i zachowywały szczególny charakter sportu i jego struktur opartych na zasadzie dobrowolności, a także autonomię organów zarządzających sportem w zakresie organizowania sportu, za który są odpowiedzialne, przy jednoczesnym poszanowaniu prawa krajowego, międzynarodowego i unijnego.
26. uznawały wkład wolontariuszy, klubów nastawionych na sport masowy, rodzin i społeczności lokalnych w dziedzinie sportu oraz wspierały w stosownych przypadkach te podmioty.
27. wzmocniły polityki mające na celu zachęcanie sportowców i personelu sportowego do szkolenia i kształcenia, ponieważ przyczyniają się one do promowania społecznych, edukacyjnych, gospodarczych i szerzej rozumianych interesów sportu.
28. zwróciły uwagę na możliwe konsekwencje rozgrywania zawodów sportowych bez udziału publiczności dla zorganizowanego sportu w Europie, takie jak zasadnicza zmiana w sportowych procesach kwalifikacyjnych zazwyczaj opartych na zasługach sportowych.
29. włączyły kwestie związane z europejskimi przedsięwzięciami w zakresie sportu do debat na Konferencji w sprawie przyszłości Europy.

ZWRACAJĄ SIĘ DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ, BY:

30. wspierała kluczowe cechy europejskiego modelu sportu, takie jak wolność zrzeszania się, struktura piramidalna, otwarty system awansu i deklasacji, podejście oddolne i solidarność, rola w tożsamości narodowej, budowanie wspólnoty i struktury oparte na zasadzie dobrowolności, a także jego funkcje społeczne, edukacyjne, kulturalne i zdrowotne, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa UE.
31. dalej pogłębiała i kontynuowała toczące się dyskusje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami w obszarze sportu na temat kluczowych cech europejskiego modelu sportu, uznając różnorodność podejść i rozwój sytuacji w różnych dziedzinach sportu, zgodnie z zasadami opartego na wartościach sportu zorganizowanego, na przykład poprzez przeprowadzone przez Komisję badanie dotyczące europejskiego modelu (modeli) sportu, usystematyzowany unijny dialog na temat sportu itp.
32. wspierała – w ramach swoich kompetencji w odniesieniu do prawa UE i prawa międzynarodowego – rolę sportu i jego wymiar edukacyjny, między innymi dwutorową karierę sportowców, oraz trwałe połączenie obu tych ról.
33. nadal uznawała i praktycznie urzeczywistniała szczególny charakter sportu i jego opartych na zasadzie dobrowolności struktur, które powinny reprezentować wysoki poziom dobrego zarządzania i charakteryzować się przejrzystością, rozliczalnością, odpowiedzialnością społeczną, inkluzywnością, uczciwością, demokracją, samoregulacją oraz poszanowaniem praw podstawowych i praw człowieka.
34. wspierała współpracę i usystematyzowany dialog z ruchem sportowym, grupami sportowców, organizatorami o charakterze komercyjnym i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami w zakresie swoich kompetencji, z uwzględnieniem specyfiki sportu.
35. zwróciła uwagę na możliwe konsekwencje rozgrywania zawodów sportowych bez udziału publiczności dla sportu zorganizowanego w Europie, m.in. uczciwości i dostępności we współzawodnictwie sportowym, struktur opartych na zasadzie dobrowolności oraz funkcji społecznej i edukacyjnej.
36. włączyła kwestie związane z europejskimi przedsięwzięciami w zakresie sportu do debat na Konferencji w sprawie przyszłości Europy.

ZACHĘCAJĄ RUCH SPORTOWY, Z UWZGLĘDNIENIEM AUTONOMII ORGANIZACJI SPORTOWYCH, BY:

37. wspierał kluczowe cechy europejskiego modelu sportu, takie jak wolność zrzeszania się, struktura piramidalna, otwarty system awansu i deklasacji, podejście oddolne i solidarność, rola w tożsamości narodowej, budowanie wspólnoty i struktury oparte na zasadzie dobrowolności, a także jego funkcje społeczne, edukacyjne, kulturalne i zdrowotne, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa UE.
38. dalej pogłębiał i kontynuował toczące się dyskusje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami w obszarze sportu na temat kluczowych cech europejskiego modelu sportu, uznając różnorodność podejść i rozwój sytuacji w różnych dziedzinach sportu, zgodnie z zasadami opartego na wartościach sportu zorganizowanego, na przykład poprzez usystematyzowany unijny dialog na temat sportu itp.
39. wspierał solidarność między organizacjami sportowymi na wszystkich szczeblach, aby przyczynić się do wyjścia z kryzysu związanego z COVID-19, do zrównoważonego rozwoju i dalszego rozwoju sektora sportu.
40. szanował i dostosował wymogi międzynarodowego kalendarza sportowego oraz uczestniczył w programach solidarnościowych.
41. zobowiązał się do solidarności finansowej między sportem zawodowym a sportem masowym oraz do przestrzegania najwyższych standardów dobrego zarządzania, bezpieczeństwa i uczciwości sportowców, pracowników, urzędników i widzów.
42. współpracował ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, zwłaszcza z organami zarządzającymi sportem, w celu zachowania i wzmocnienia praw podstawowych i praw człowieka, w szczególności praw sportowców we wszystkich działaniach związanych ze sportem i zdrowia sportowców z uwagi na mnożenie się rozgrywek sportowych, a także równouprawnienia płci i włączenia społecznego poprzez unikanie wszelkich form dyskryminacji.

43. zapewniał skuteczne wewnętrzne i zewnętrzne mechanizmy w celu zagwarantowania zgodności z zasadami dobrego zarządzania i poszanowania praw podstawowych i praw człowieka, a także z odpowiednimi mechanizmami monitorowania, sprawozdawczości i sankcji.
44. zapewniał organizację profesjonalnych rozgrywek i współzawodnictwa sportowego na najwyższym szczeblu zgodnie z zasadą otwartości we współzawodnictwie sportowym, przyznając pierwszeństwo osiągnięciom sportowym.
45. współpracował z instytucjami edukacyjnymi w celu nadania praktycznej skuteczności zrównoważonemu połączeniu sportu i edukacji na rzecz całościowego rozwoju, dobrostanu i integralności sportowców.
46. wspierał i ułatwiał dostęp młodych sportowców i niedostatecznie reprezentowanych grup do udziału w podejmowaniu decyzji w sporcie i ich angażowanie się, w stosownych przypadkach, w ten proces.
47. rozwijał mechanizmy ochrony praw i obowiązków sportowców, takie jak niedyskryminacja, dostęp do informacji, reprezentacja w organizacjach sportowych, prywatność i sprawiedliwy proces, oraz zachęcał sportowców do korzystania z tych mechanizmów.
48. szanował prawa podstawowe i prawa człowieka i w związku z tym podejmował odpowiedzialne decyzje w sprawie gospodarzy dużych imprez sportowych zarówno w Unii Europejskiej, jak i poza nią⁴.

⁴ Na podstawie pisma podpisanego 27 stycznia 2021 r. przez 27 ministrów ds. sportu i przesłanego komisarz Mariyi Gabriel.

Definicja

Na użytek niniejszej rezolucji:

oparty na wartościach sport zorganizowany w Europie

oparty na wartościach sport zorganizowany opiera się na wolności zrzeszania się i wartościach, takich jak dobre zarządzanie, bezpieczeństwo, uczciwość, solidarność, w tym solidarność finansowa, zdrowie i bezpieczeństwo sportowców, poszanowanie praw podstawowych i praw człowieka oraz równouprawnienie płci, a także działanie na zasadzie dobrowolności. Jest zazwyczaj ustrukturyzowany na szczeblu krajowym, zasadniczo na zasadzie jednej federacji sportowej na jedną dyscyplinę sportu, co pozwala na kompleksowe podejście do przepisów, uregulowań i norm, a także na przestrzeganie kalendarzy rozgrywek i kwalifikacji do nich.

KONTEKST POLITYCZNY

1. Rada Europy, zalecenie CM/Rec (2021)5 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie zmienionej Europejskiej Karty Sportu, przyjęte w dniu 13 października 2021 r.
2. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie wpływu COVID-19 na młodzież i sport (2020/2864(RSP)).
3. Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie planu prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu (na okres 1 stycznia 2021 r. – 30 czerwca 2024 r.), 2020/C 419/01.
4. Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie wpływu pandemii COVID-19 na sektor sportu i odbudowy tego sektora, 2020/C 214 I/01.
5. Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie pt. „Wzmacnianie pozycji trenerów dzięki zwiększaniu możliwości nabywania umiejętności i kompetencji”, 2020/C 196/01.
6. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie europejskiego wymiaru sportu (2011/2087(INI)).
7. Komunikat Komisji Europejskiej „Rozwijanie europejskiego wymiaru sportu” COM(2011) 0012 wersja ostateczna.
8. Rada Europejska, Nicea, 7–10 grudnia 2000 r., konkluzje prezydencji: załącznik IV – Deklaracja w sprawie szczególnego charakteru sportu oraz jego funkcji społecznej w Europie, które powinny być uwzględniane przy realizacji zasad wspólnej polityki.

9. Deklaracja Rady Europejskiej w sprawie sportu – konkluzje prezydencji z 2008 r., 17271/1/08 REV 1.
 10. Rezolucja nr 1602 (2008) Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy: Konieczność zachowania europejskiego modelu sportu.
 11. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 maja 2008 r. w sprawie białej księgi na temat sportu (2007/2261(INI)).
 12. Biała księga Komisji Europejskiej na temat sportu {SEC(2007) 932} {SEC(2007) 934} {SEC(2007) 935} {SEC(2007) 936}.
 13. Opinia Komitetu Regionów w sprawie europejskiego modelu sportu (1999/C 374/14)
 14. Sprawozdanie Komisji dla Rady Europejskiej w sprawie ochrony obecnych struktur sportowych i zachowania funkcji społecznej sportu w ramach Wspólnoty z dnia 10 grudnia 1999 r. – sprawozdanie z Helsinek na temat sportu, COM(1999) 644 wersja ostateczna.
 15. Dyrekcja Generalna X Komisji Europejskiej na temat europejskiego modelu sportu oraz dokument roboczy Dyrekcji Generalnej X dotyczący ewolucji i perspektyw działań Wspólnoty w dziedzinie sportu, 1998 r.
-